

Wat is de invloed van ‘asielloobby’ op Klaver?

GroenLinks en migratie

In Griekenland zag GL-leider Jesse Klaver de ellende van Syrische vluchtelingen in kampen. En zag hij dus hoe de Turkije-deal werkte: niet goed. En dus kwam er geen formatieakkoord.

In september vorig jaar wilde hij het wel eens met eigen ogen zien. Met de verkiezingscampagne in zicht reisde Jesse Klaver naar Griekenland om het lot van de vluchtelingen te inspecteren. Bij de opvanglocaties van Elliniko en Eleonas nabij Athene raakte Klaver er persoonlijk van overtuigd dat de deal tot extra leed bij getraumatiseerde oorlogsslachtoffers leidt: uitzichtloos wachten in een volgepropt tentenkamp.

Het bezoek leverde niet alleen campagnemateriaal op, het legde ook de basis voor het afbreken, maandag, van het formatieoverleg. Als een vluchtelingendeal met Turkije al niet werkt, zal zo’n deal dat zeker niet doen met landen in Noord-Afrika.

Uit reconstructies over het stuklopen van de onderhandelingen met VVD, CDA en D66 doemt het beeld op van een GroenLinks-leider die eerst akkoord was met een door informateur Tjeenk Willink geformuleerd compromis, maar daar dit weekend onder invloed van partijgenoten op terugkwam. „Het gaat ons niet alleen om de juridische formuleringen”, zei Klaver in het Kamerdebat over de formatie, „maar ook om de praktijk.”

Lees ook: [Klaver was echt om, maar in zijn partij klonk ‘nee’](#)

Hoewel zijn partijgenoten steeds benadrukken dat Klaver „echt een eigen inhoudelijke afweging heeft gemaakt” is het duidelijk dat hij bij migratiebeleid onder invloed staat van wat cynici de ‘asielloobby’ noemen.

Hechte banden

De banden tussen GroenLinks en professionals uit de praktijk van vreemdelingenrecht, ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten zijn hecht. „Het netwerk van GroenLinks op dit gebied is heel breed”, zegt directeur Tineke Ceelen van Stichting Vluchteling. Ze erkent de partij nu en dan te adviseren, „zoals elke partij met fatsoenlijk vluchtelingenbeleid”. Klaver had Ceelen graag in de Tweede Kamerfractie gehad, maar ze bedankte voor een plek op de kandidatenlijst. „Ik geloof dat ik meer invloed heb waar ik nu zit”, vertelde ze destijds.

Ik denk dat de Turkijedeal heel belangrijk is geweest omdat die rust en stabiliteit in de EU heeft gebracht. Maar daar is wel een mensenrechtelijke prijs voor betaald

Specifiek bij migratiebeleid bouwde Klaver in de moeizame formatieonderhandelingen op drie vertrouwelingen. Fractieleden Bram van Ojik en Kathalijne Buitenweg, en Tineke Strik, fractievoorzitter in de senaat. Zij hebben ervaring met veldwerk op gebied van migratie en

mensenrechten. Oud-diplomaat Van Ojik, Klavers voorganger als partijleider, was de laatste jaren ‘migratiegezant’ op Buitenlandse Zaken. Buitenweg, Klavers secondant, was lange tijd lid van het College voor de Rechten van de Mens. Tineke Strik is docent migratierecht aan de Radboud Universiteit. Ook Europarlementariër Judith Sargentini keek over de schouders van Klaver mee. Zij streed begin vorig jaar in Brussel fel tegen de Turkijedeal.

Ook steun van andere experts

Strik en Sargentini hebben partijleider Klaver de laatste jaren wegwijs gemaakt op dit voor hem nieuwe terrein – voor Klaver fractievoorzitter werd voerde hij het woord over financiën, sociale zaken en onderwijs. Ook veel migratiedeskundigen van buiten Den Haag sympathiseren met het migratiestandpunten van GroenLinks. Na het klappen van de formatie, kreeg de partij niet alleen bijval van asieladvocaten, maar ook van toonaangevende migratiewetenschappers aan universiteiten.

Lees ook de column van Leo Lucassen: [Logisch dat GroenLinks er niet uitkomt met deze stemmingmakers](#)

Deals zoals die met Turkije staan op gespannen voet met het VN Vluchtelingenverdrag, zegt hoogleraar migratiegeschiedenis Leo Lucassen, die GroenLinks woensdag verdedigde in een opinieartikel in *NRC*. Volgens het Vluchtelingenverdrag hebben vluchtelingen recht op meer dan alleen bescherming, zegt Lucassen: „Je moet ook weer een normaal leven kunt opbouwen en min of meer dezelfde rechten krijgen als de burgers in het land waar je asiel krijgt. Dat is echt niet gegarandeerd in Turkije, laat staan in Noord-Afrika.”

Ook Wil Eikelboom, voorzitter van de Vereniging van Asieladvocaten, prees de keuze van GroenLinks op Twitter.

Het is logisch dat de meeste migratiewetenschappers dezelfde mening hebben, zegt hij: „Het recht is duidelijk hierover. Je kunt wel praten over verandering van het Vluchtelingenverdrag. Maar dat lijkt me niet alleen onwenselijk, maar ook lastig, want je moet ook het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en veel EU-regels aanpassen.”

Lees ook: [Een ‘Turkije-deal’ met Noord-Afrika sluiten wordt nog knap lastig](#)

Maarten den Heijer, migratiewetenschapper aan de Universiteit Leiden, is genuanceerder. Over afspraken zoals de Turkijedeal „kan best gesproken worden”, vindt hij. „Ik denk dat de Turkijedeal heel belangrijk is geweest omdat die rust en stabiliteit in de EU heeft gebracht. Maar daar is wel een mensenrechtelijke prijs voor betaald.”

Dat de politieke lijn van GroenLinks strookt met opvattingen van deskundigen is niet zo gek, zegt ook Europarlementariër Sargentini: „Er cirkelen veel vreemdelingenadvocaten en deskundigen rond de partij.”

Groenlinkse Asiexperts

Tineke Strik, fractievoorzitter GroenLinks in de Eerste Kamer en docent migratierecht in Nijmegen.

Judith Sargentini, lid Europees Parlement. Voerde daar vorig jaar fel oppositie tegen de vluchtelingendeal met Turkije.

Tineke Ceelen, directeur Stichting Vluchteling. Bedankte voor een verzoek om GroenLinks-Kamerlid te worden.

Bram van Ojik, oud-partijleider, nu Kamerlid. Was migratiegezant bij Buitenlandse Zaken. Werkte in de jaren '90 bij hulporganisatie Novib.